EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 10

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Finska

Sažetak

Finska se pozicionira kao tehnološki predvodnik s digitalno prilagodljivim poduzećima, kvalificiranim građanima i snažnom industrijom poluvodiča. Iako je u Finskoj potrebno unaprijediti gigabitnu infrastrukturu, digitalne javne usluge široko su dostupne građanima i poduzećima.

U Finskoj postoji visoka razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću: postavljeno je 12 nacionalnih ciljeva, od kojih je 100 % usklađeno s ciljevima EU-a za 2030. Finska uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja: 83 % njih napreduje prema planu (prema smjerovima djelovanja koji su 2024. utvrđeni za 6 od 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). Primijenila je 72 % od 11 preporuka Komisije iz 2024. tako što je znatno izmijenila politike (27 %) ili uvela nove mjere (45 %).

Gotovo je cijela država 2024. bila pokrivena 5G mrežom. Finska je ojačala europsku suverenost razvojem poluvodiča te međusektorskom potporom za umjetnu inteligenciju i druge disruptivne tehnologije. U Finskoj se nalazi jedna od prvih europskih tvornica umjetne inteligencije. Finska poduzeća oslanjaju se na digitalne alate, a gotovo tri četvrtine njih koristi rješenja u oblaku. Javnost snažno podupire digitalizaciju, građani imaju dobre osnovne digitalne vještine te relativno visoku razinu vještina povezanih s privatnošću i procjenom sadržaja. Korištenje rješenja digitalne uprave vrlo je rašireno. Međutim, i dalje postoji potreba za stručnjacima za IKT. Finska se aktivno priprema za provedbu Uredbe o europskom digitalnom identitetu i Uredbe o europskom prostoru za zdravstvene podatke.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Finska				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (3)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	FI	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	77,7 %	81,7 %	5,1 %	66,6 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	61,1 %	68,3 %	11,6 %	66,6 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	98,3 %	99,5 %	1,2 %	99,6 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena)	24	47	95,8 %	—	2 257	90,5 %	—	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (2)	—	92,5 %	1,7 %	—	72,9 %	2,8 %	95,0 %	90 %
Računalstvo u oblaku	73,0 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
Umjetna inteligencija	15,1 %	24,4 %	61,4 %	26,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Analitika podataka	40,6 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	79,5 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Jednorozi	7	7	0,0 %	—	286	4,4 %	—	500
Barem osnovne digitalne vještine	82,0 %	—	—	—	—	—	87,0 %	80 %
Stručnjaci za IKT	7,6 %	7,8 %	2,6 %	7,9 %	5,0 %	4,2 %	10,0 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Da						
Digitalne javne usluge za građane	90,6	96,3	6,3 %	92,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	100,0	98,8	-1,3 %	—	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	82,6	84,7	2,5 %	—	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.
(2) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022. godinu) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.
(3) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (2024. godina).

Prema specijalnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025. 77 % finskih građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život. Kad je riječ o koracima koje poduzimaju javna tijela, 92 % građana smatra da je važno suzbiti i ublažiti problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu, dok ih u vezi s konkurentnošću 88 % smatra da je važno omogućiti europskim poduzećima da rastu i postanu „europski predvodnici" koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Finska ima odličnu 5G infrastrukturu i dobro napreduje u poboljšanju fiksne povezivosti unatoč tome što je i dalje ispod prosjeka EU-a. Ulaže znatne napore u unapređenje digitalnih tehnologija, posebno aktivnim sudjelovanjem u inicijativi „Čipovi za Europu", podupiranjem istraživanja, razvoja i inovacija u kvantnom ekosustavu te okupljanjem znanstvenika i poduzeća radi uvođenja umjetne inteligencije u Finskoj. Iako je Finska ostvarila dobar napredak u uvođenju digitalnih tehnologija i iskorištavanju podatkovnog gospodarstva, postizanje ambicioznih ciljeva u području umjetne inteligencije i analitike podataka ovisit će o kontinuiranom radu. Ima ekosustav koji pogoduje *start-up* poduzećima, ali širenje poslovanja još uvijek je problematično te finska poduzeća obično nailaze na poteškoće u postizanju visoke razine produktivnosti i inovacija. Unatoč tome, poduzeća su dobro informirana o mjerama kibernetičke sigurnosti. Finska je u listopadu 2024. donijela sveobuhvatnu strategiju za kibernetičku sigurnost za razdoblje 2024. – 2035.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Rezultati Finske u području digitalnih vještina upućuju na uključiv rast u raznim demografskim skupinama, iako još uvijek postoje određeni zaostaci kod ruralnog stanovništva i starijih osoba. Većina stanovništva posjeduje i vještine potrebne za kritičku procjenu digitalnog sadržaja. Broj stručnjaka i stručnjakinja za IKT je u porastu, ali za njima i dalje postoji velika potražnja. Stoga su u tijeku određene mjere za potporu visokom obrazovanju u području IKT-a. Digitalne javne usluge Finske ocijenjene su sa gotovo 100 bodova, ali pristup digitalnim zdravstvenim zapisima napreduje sporije nego u ostatku EU-a. Finska je u drugom tromjesečju 2024. uspješno prijavila sustav elektroničke identifikacije „građanski certifikat". Aktivnim sudjelovanjem u velikim europskim pilot-projektima i drugim prekograničnim projektima priprema se za provedbu Uredbe o europskom digitalnom identitetu i Uredbe o europskom prostoru za zdravstvene podatke.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Finska je predvodnik u praćenju i smanjenju utjecaja sektora IKT-a na okoliš. Osim toga, u Finskoj se čista energija povezuje s koristima za poduzeća, dok se tehnološki napredak usklađuje s ciljevima održivosti. Važan je primjer toga digitalni blizanac za prilagodbu klimatskim promjenama koji je smješten na superračunalu EuroHPC-a LUMI. Finska ima važnu ulogu u zelenim inicijativama u okviru Akceleratora dobrih praksi za digitalno desetljeće.

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Finska je 29. studenog 2024. dostavila dopunu nacionalnom planu za digitalno desetljeće. Ta se dopuna, kao i izvorni plan, temelji na finskom Digitalnom kompasu. Sadržaj plana i njegovo ažuriranje pripremljeni su u suradnji s dionicima. U novom planu uzima se u obzir znatan broj preporuka iz 2024. te on sadržava dodatne i revidirane ciljeve i smjerove djelovanja. Svi ciljevi usklađeni su s ciljevima na

razini EU-a za 2030., a dva su još ambicioznija: 87 % za osnovne digitalne vještine i 95 % za osnovni digitalni intenzitet MSP-ova. U revidiranom planu težište je i dalje na poluvodičima i kvantnom računalstvu, aktivnostima istraživanja, razvoja i inovacija te digitalnom osnaživanju poduzeća. Plan se sastoji od 14 mjera s proračunom od 559 milijuna EUR, od čega su 556 milijuna EUR iz javnog proračuna (0,2 % BDP-a). Obuhvaća mnoge ciljeve digitalnog desetljeća, kao što su stvaranje antropocentričnog digitalnog prostora, jačanje tehnološkog vodstva, suverenost, konkurentnost i podupiranje zelene tranzicije.

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Finska je digitalnom sektoru dodijelila 29 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (526 milijuna EUR)[1]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 385 milijuna EUR, odnosno 20 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[2].

Finska je članica EDIC-a Savez za jezične tehnologije. Finska izravno sudjeluje u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i komunikacijskih tehnologija (VPZEI ME/CT). Također je država sudionica Zajedničkog poduzeća EuroHPC i Zajedničkog poduzeća za čipove.

Finska je suvoditelj klastera za zelenu informacijsku tehnologiju u okviru Akceleratora dobrih praksi[3] i promiče razmjenu informacija o javnim politikama usmjerenima na ekološku tranziciju digitalnih tehnologija. U tom je području već iznijela dva primjera dobre prakse. Osim toga, Finska je podijelila primjere dobre prakse za razvoj digitalnih vještina i prihvaćanje digitalnih tehnologija u poduzećima.

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Finska je relativno aktivna u provedbi **Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima** te provodi ukupno 72 inicijative, od kojih je pet novih inicijativa pokrenuto 2024. Finska je najaktivnija u području stavljanja digitalne transformacije u službu ljudi. Utvrđeno je da je manje aktivna u području interakcije s algoritmima i sustavima umjetne inteligencije. Čini se da mjere u području solidarnosti i uključenosti imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na održivost.

[1] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.

[2] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.

[3] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.

Finska

Preporuke

- **Gigabitna povezivost:** pojačati rad na povećanju fiksne gigabitne povezivosti, među ostalim poticanjem iskorištavanja postojeće mjere potpore za širokopojasnu mrežu i utvrđivanjem najprikladnijih strategija za postizanje potpune pokrivenosti.
- **Stručnjaci za IKT:** povećati nastojanja za privlačenje stručnjaka za IKT, među ostalim iz inozemstva, uz pružanje prilagođenih programa osposobljavanja i uklanjanje razlika među spolovima u tom području.
- **Napredne tehnologije:** dodatno promicati suradnju između akademske zajednice, poduzeća i drugih dionika s ciljem poticanja inovacija na temelju digitalnih tehnologija.
- **Umjetna inteligencija:** nastaviti poboljšavati ekosustav umjetne inteligencije kako bi se ojačala vodeća uloga Finske u tom području.
- **Kibernetička sigurnost:** nastaviti s radom u području kibernetičke sigurnosti radi suzbijanja novih prijetnji, osobito za poduzeća i javnu upravu.
- **Jednorozi:** nastaviti poboljšavati poslovno okruženje i pristup financiranju za digitalna *start-up* poduzeća kako bi ona mogla proširiti poslovanje i natjecati se na globalnoj razini.
- **Poluvodiči i digitalne inovacije:** nastaviti ulagati u razvoj i proizvodnju ključnih tehnologija u području digitalne i duboke tehnologije.